

Ook een recent advies (2022/14) van 29 juni 2022 van de Nederlandse Gezondheidsraad onderbouwt een voorzorgsbeleid voor chronische blootstelling aan magnetische velden.

2.1.2 *Plan-milieueffectrapportage*

Voorliggend voorontwerp van besluit dat wijzigingen doorvoert aan titel II van het VLAREM, is een (wijziging van een) overheidshandeling voorgeschreven door decretale bepalingen en valt daardoor onder de definitie van plan of programma van de plan-m.e.r.-regelgeving. Een dergelijk plan of programma valt onder de plan-m.e.r.-plicht als een passende beoordeling vereist is of als het plan het kader vormt voor de toekenning van een vergunning voor een project (artikel 4.2.1. DABM).

Wat de vraag betreft of dergelijke handeling het kader vormt voor de toekenning van toekomstige vergunningen voor projecten, moet rekening gehouden worden met de rechtspraak van het Hof van Justitie terzake waarin het Hof stelt dat *“het begrip “plannen en programma’s” betrekking heeft op elke handeling die, door vaststelling van op de betrokken sector toepasselijke regels en controleprocedures, een groot pakket criteria en modaliteiten vaststelt voor de goedkeuring en de uitvoering van één of meerdere projecten die aanzienlijke gevolgen voor het milieu kunnen hebben”*¹

Dit werd verder verduidelijkt in het arrest van het Hof van Justitie C-300/20 (eigen onderlijning):
“62 Aan het in artikel 3, lid 2, onder a), van richtlijn 2001/42 gestelde vereiste dat het betrokken plan of programma het kader moet vormen voor de toekenning van toekomstige vergunningen voor de in de bijlagen I en II bij richtlijn 2011/92 genoemde projecten, moet dus worden geacht te zijn voldaan wanneer dit plan of programma een groot pakket criteria en modaliteiten vaststelt voor de goedkeuring en de uitvoering van een of meerdere van deze projecten, met name met betrekking tot de ligging, aard, omvang en gebruiksvoorwaarden van dergelijke projecten, of de toewijzing van hulpbronnen in verband met die projecten.

63 Aan dit vereiste is daarentegen niet voldaan in het geval van een plan of programma dat weliswaar betrekking heeft op in de bijlagen I en II bij richtlijn 2011/92 genoemde projecten, maar niet dergelijke criteria of modaliteiten vaststelt.
(...)

70 Gelet op het voorgaande moet op de eerste en de tweede vraag worden geantwoord dat artikel 3, lid 2, onder a), van richtlijn 2001/42 aldus moet worden uitgelegd dat een nationale maatregel waarmee wordt beoogd de natuur en het landschap te beschermen en waarin te dien einde algemene verbodsbepalingen en vergunningsplichten worden vastgelegd, zonder voldoende gedetailleerde regels vast te stellen over de inhoud, voorbereiding en uitvoering van de projecten genoemd in de bijlagen I en II van richtlijn 2011/92, niet binnen de werkingssfeer van deze bepaling valt.²

Voorliggend wijzigingsbesluit bevat bepalingen die van toepassing zijn op niet-ingedeelde inrichtingen, waarvoor dus geen vergunning voor het exploiteren vereist is. Voorliggend wijzigingsbesluit houdt geen wijzigingen in van algemene en/of sectorale voorwaarden en houdt dus ook geen wijzigingsbepalingen in die betrekking hebben op randvoorwaarden of toetsingsgronden voor het toekennen van vergunningen voor projecten. Voor de beoordeling van een “stedenbouwkundige” vergunning, vormt de met voorliggend besluit in hoofdstuk 6.10 van titel II van het VLAREM ingevoerde norm geen voorschrift waaraan moet getoetst worden voor die vergunningverlening. Met verwijzing naar de interpretatie van het Hof van Justitie kan besloten

¹ HvJ 25 juni 2020, C-24/19, A e.a. t. GSA van het departement Ruimte Vlaanderen, afdeling Oost-Vlaanderen, ECLI:EU:C:2020:503, punt 67.

² HvJ 22 februari 2022, C-300/20, Bund Naturschutz in Bayern eV t. Landkreis Rosenheim, ECLI:EU:C:2022:102.

//

worden dat met het invoeren van deze norm geen groot pakket criteria of modaliteiten voor de goedkeuring en uitvoering van projecten, hetzij voldoende gedetailleerde regels over de inhoud, voorbereiding en uitvoering van projecten, wordt vastgesteld. Het besluit vormt niet het kader voor de toekenning van een vergunning voor een project.

Voor dit ontwerp van besluit wordt aangenomen dat geen passende beoordeling vereist is. Overeenkomstig artikel 36ter, §3 Decreet Natuurbehoud is een passende beoordeling vereist wat betreft de betekenisvolle effecten voor een speciale beschermingszone (SBZ) voor een plan of programma dat, afzonderlijk of in combinatie met één of meerdere bestaande of voorgestelde activiteiten, plannen of programma's, een betekenisvolle aantasting van de natuurlijke kenmerken van een speciale beschermingszone kan veroorzaken, zonder dat dat plan of programma direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een gebied in de speciale beschermingszone in kwestie. Het ontwerp van besluit voorziet in beperkingen voor het uitzenden van elektromagnetische straling en voldoet aan de Europese Richtlijnen.

Er zijn in de literatuur geen indicaties dat er een potentieel risico is op een betekenisvolle aantasting van de natuurlijke kenmerken van speciale beschermingszones, als gevolg van de magnetische straling, noch wat de diersoorten waarvoor de speciale beschermingszones zijn aangewezen, noch wat betreft de plantensoorten waarvoor deze zijn aangewezen. Er wordt aldus aangenomen dat het ontwerp van besluit geen betekenisvolle effecten voor een speciale beschermingszone kan hebben en er dus geen passende beoordeling vereist is. Voorliggend ontwerp van besluit valt daarom niet onder het toepassingsgebied van de plan-m.e.r.-regelgeving.

2.2 TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1

Dit artikel beoogt de invoering van de definitie hoogspanningsverbindingen onder de tevens toe te voegen rubriek "DEFINITIES MAGNETISCHE VELDEN VAN HOOGSPANNINGSVERBINDINGEN (hoofdstuk 2.18. en 6.14.)".

Hoogspanningsverbindingen betreffen installaties die zorgen voor elektriciteitstransport over langere afstand, zowel bovengronds door middel van leidingen (luchtlijnen) als ondergronds door middel van kabels. Bij transport van elektriciteit ontstaan magnetische velden. Enkel leidingen van 30 kilovolt of hoger worden gevat. Deze definitie is in overeenstemming met de definitie voor hoogspanning uit het Decreet houdende algemene bepalingen betreffende het energiebeleid (Energie decreet).

Artikel 2

Dit artikel beschrijft de beleidstaken met betrekking tot magnetische velden afkomstig van hoogspanningsverbindingen. Concreet gaat het om de opmaak van een procedure en strategie voor het meten van magnetische velden.

Artikel 3

Om de bevolking te beschermen tegen de effecten van acute blootstelling aan de magnetische velden van hoogspanningsverbindingen is het nodig om een norm in te voeren in titel II van het VLAREM. Op basis van de afleiding van de gezondheidskundige advieswaarden door experts, de Europese aanbeveling (1999/519/EG) en het advies van de gezondheidsexpert van de intendant van het Ventiloproject, wordt hiervoor de waarde van 100 μ T ingevoerd via het nieuwe artikel 6.14.1.2 van titel II van het VLAREM. Het toepassingsgebied is vastgelegd op hoogspanningsverbindingen vanwege de stroombelasting ervan die uitgebreidere magnetische velden kan veroorzaken.

//

Bijkomend wordt de verplichting opgenomen voor de exploitant om een register bij te houden van de belastingscijfers van de hoogspanningsverbindingen. Dit register biedt – naast het uitvoeren van controlemetingen ter plaatse – een bijkomende mogelijkheid om de naleving van de acute blootstellingsnorm van 100 μ T te controleren door de toezichhouder. Daarnaast is het nodig ter controle ex post, met name om het mogelijk te maken dat de afdeling, bevoegd voor de milieuhinder van elektromagnetische golven, gedetailleerde berekeningen kan uitvoeren van de blootstelling en om het mogelijk te maken meetresultaten te interpreteren en te extrapoleren naar bv. de maximale belasting van de lijn.

Artikel 4

Dit artikel vult bijlage VII van het Milieuhandhavingsbesluit aan. De bijlage bevat de milieu-inbreuken uit titel II en de bijlage bij titel II van het VLAREM. De verplichting tot het bijhouden van een register door de exploitant wordt als milieu-inbreuk opgenomen in deze bijlage. Deze bepaling wordt daardoor gedepenaliseerd.

3 BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Dit voorontwerp van besluit heeft geen directe of indirecte budgettaire impact op de begroting van de Vlaamse overheid.

De Inspectie van Financiën heeft een gunstig advies gegeven op 16/09/2022 en stelt dat het akkoord van de Vlaamse minister van Begroting over dit ontwerp van besluit vereist is. De Inspectie van Financiën merkt op dat dit wetgevend initiatief moet gelijksporen met het beleidskader voor magnetische velden, vermeld in de beslissing van de Vlaamse Regering (VR 2022 0909). Het beleidskader wordt afgestemd op dit voorontwerp van besluit. Verder merkt de Inspectie van Financiën op, dat gelet op de context van het dossier, het onlogisch is te stellen dat voorliggende wijziging geen aanleiding zou geven tot de verplichte consultatieverplichtingen inzake plan-m.e.r. of natuurbewoud, Conform artikel 5.4.4 van het DABM wordt in het verdere traject over dit voorontwerp van besluit een publieke consultatie georganiseerd, Wat betreft de noodzaak tot het opmaken van een plan-m.e.r. wordt verwezen naar de argumentatie uiteengezet onder punt 2.1.2 Planmilieueffectrapportage, die niet concreet wordt weerlegd door het advies van de Inspectie van Financiën.

Over dit voorontwerp van besluit werd begrotingsakkoord ontvangen op XXX

B. ESR-TOETS

Niet van toepassing.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorontwerp van besluit heeft geen impact op het personeel van de Vlaamse overheid.

Het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de interne dienstverlening van de Vlaamse overheid is dan ook niet vereist.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

//

Er is geen impact op de lokale en provinciale besturen.

4. VERDER TRAJECT

Met toepassing van artikel 5.4.4 van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en naar de geest van artikel 8 van het Verdrag van Aarhus van 25 juni 1998 betreffende toegang tot informatie, inspraak bij besluitvorming en toegang tot de rechter inzake milieuaangelegenheden, wordt het voorontwerp van besluit via de website van het departement Omgeving kenbaar gemaakt en ter inzage gelegd bij het departement Omgeving.

Voorliggend voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering wordt ter advisering overgemaakt aan:

- de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV);
- de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen (Minaraad);
- de Vlaamse Raad voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin (WVG);
- de Strategische Adviesraad Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed (SARO).

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar principiële goedkeuring te geven aan het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne en het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 tot uitvoering van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, wat betreft de magnetische velden van hoogspanningsverbindingen;

2° de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme te gelasten over voornoemd voorontwerp van besluit het advies in te winnen van:

- a) de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV);
 - b) de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen (Minaraad);
 - c) de Vlaamse Raad voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin (WVG);
 - d) de Strategische Adviesraad Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed (SARO);
- met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen.

3° over het voormelde voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering een publieke consultatie te organiseren, conform artikel 5.4.4 van het DABM.

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme,

Zuhal DEMIR

////////////////////////////////////

